

DECIZIE

31 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de SRL „Titana Com”, reprezentată de avocatul Organ Elena în cadrul procesului de insolvență intentat în privința SRL „Titana Com”, împotriva încheierii din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Elena Organ, în interesele Societății Comerciale „Titana Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 28 noiembrie 2013 SC „Titana-Com” SRL, reprezentat de avocatul Elena Organ a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de întreprindere.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de avocatul SC „Titana-Com” SRL.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de avocatul Organ Elena, în interesele debitorului SC „Titana-Com” SRL, s-a constatat insolvențabilitatea debitorului SC „Titana-Com” SRL și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea SC „Titana-Com” SRL, în funcție de lichidator a fost desemnată ÎI „Vedernic Emilia”.

Prin încheierea din 13 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost desemnată în calitate de lichidator al SC „Titana-Com” SRL, administratorul autorizat Elena Pascarenco.

Prin încheierea din 07 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă cererea Elenei Pascarenco de demisie din funcția de lichidator al SC „Titana-Com” SRL și a fost desemnat în calitate de lichidator al SC „Titana-Com” SRL administratorul autorizat Sergiu Bevziuc.

La data de 03 martie 2014 a fost petrecută ședința de validare a creanțelor la care au fost validați 14 creditori: BC „Banca Socială” SA cu o creanță de 12 650 668 lei și creanță de rangul VI în mărime de 14 727,00 lei; creanțe salariale: Bodean Victor cu o creanță de 1 905,37 lei, Burca Vitalii cu o creanță de 1 919,01 lei, Gavrelița Grigorie cu o creanță de 15 852,43 lei, Gratii Sergiu cu o creanță de 3 517,80 lei, Nigolean Serghei cu o creanță de 1 176,50 lei, Pulbere Maria cu o creanță de 3 706,90 lei; Creditori de rangul III: Casa Națională de Asigurări Sociale cu o creanță în sumă de 8 310,21 lei și

creanță de rangul VI în mărime de 804,43 lei, formată în baza neachitării contribuțiilor de asigurări sociale buget; Bugetul de Stat cu creanță în mărime totală de 2 728 735,62 lei și creanță de rangul VI în mărime de 59 835,47,00 lei; Creditorii de rangul V: B.C. „Banca Socială” S.A. cu o creanță de 2 810 423,29 lei, B.C. „EximBank” S.A. cu o creanță de 17 963,94 lei și creanță de rangul VI în mărime de 88 835,33 lei, Î.M. „Moldcell” S.A. cu o creanță în sumă de 3 824,26 lei, S.R.L. „Legion-Grup” cu o creanță în sumă de 12,78 lei, Scurtu Ion cu o creanță în sumă de 8 978 134,06 lei, Volovei Victoria cu o creanță în sumă de 2 033 000 lei.

La 13 iunie 2022 lichidatorul SC „Titana-Com” SRL, Bevziuc Sergiu a prezentat raportul final cu privire la încetarea procesului de insolvabilitate față de SC „Titana-Com” SRL și a solicitat aprobarea bilanțului de lichidare a SC „Titana-Com” SRL cu dispunerea lichidării acesteia și radierea ei din Registrul Persoanelor Juridice, în modul prevăzut de art. 135 alin. (5) al Legii insolvenței.

La 03 noiembrie 2022 lichidatorul Bevziuc Sergiu a depus raportul asupra fondurilor obținute din valorificarea masei debitoare, cota de distribuție a mijloacelor bănești în sumă de 73 673,34 lei, obținute din valorificarea masei debitoare și planul de distribuție finală a mijloacelor obținute din valorificarea masei debitoare.

Astfel, în urma valorificării masei debitoare a SC „Titana-Com” SRL, în proces de faliment simplificat, a fost încasată în urma comercializării bunului mobil de modelul Mercedes Atego 815 cu nr. de înmatriculare CR AR 744, anul producției 2000, al debitorului suma de 73 673,34 lei și pe contul de acumulare a lichidatorului este depozitată suma de 73 673,34 lei.

Potrivit calculelor lichidatorului, din această sumă urmează a fi scăzute cheltuielile procesului și onorariul fix al administratorului și lichidatorului în mărime de 33 701,30 lei, iar suma de 39 972,04 lei a fost îndreptată spre distribuție creditorilor și anume creditorului garantat BC „Banca Socială” SA.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al SRL „Titana-Com”. S-a încetat procesul insolvenței și procedura falimentului simplificat intentată în privința SRL „Titana-Com”, cu descărcarea debitorului de obligații, cu excepția obligației neexecutate față de BC „Banca Socială” SA în sumă de 15435845 lei. S-a dispus radierea debitorului SRL „Titana-Com”, din registrul persoanelor juridice ținut de Agenția Servicii Publice.

Nefiind de acord cu hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, la 09 decembrie 2022 avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com” a declarat apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, invocând că cererea de apel motivată o va înaintata după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com” ca fiind depusă tardiv, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 03 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com”, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, nu ia fost comunicată hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în modul prevăzut de lege.

A susținut că din data de 19 noiembrie 2022-26 noiembrie 2022 a fost în deplasare de serviciu peste hotarele țării și nu a avut de unde cunoaște de hotărârea adoptată, iar la data de 28 noiembrie 2022 a făcut cunoștință doar cu dispozitivul hotărârii și a depus cererea de apel la data de 09 decembrie 2022.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Legea insolvenței, încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvență.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 17 ianuarie 2023, care a fost expediată la poșta electronică a avocatului Elena Organ, în interesele recurentului SRL „Titana Com”, elenaorgan@rambler.ru, la data de 20 ianuarie 2023 (f.d. 85, Vol. VII).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 03 februarie 2023 este declarată cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 16 februarie 2023 (f.d. 102, Vol. VII).

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de avocatului Elena Organ, în interesele recurentului SRL „Titana Com”, cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțată la data de 22 noiembrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la data de 09 decembrie 2022.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) și (6) din Legea

insolvabilității, hotărârile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvabilitate. Cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condițiile examinării cauzei în primă instanță. Instanța de apel poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind justă soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintată de către avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana Com” împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a stabilit că, prin încheierea din 01 noiembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de avocatul SC „Titana-Com” SRL privind declararea insolvabilității întreprinderii.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de avocatul Organ Elena, în interesele debitorului SC „Titana-Com” SRL, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SC „Titana-Com” SRL și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea SC „Titana-Com” SRL, în funcție de lichidator a fost desemnată ÎI „Vedernic Emilia”.

Materialele cauzei atestă că, prin încheierea din 07 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă cererea Elenei Pascarenco de demisie din funcția de lichidator al SC „Titana-Com” SRL și a fost desemnat în calitate de lichidator al SC „TitanaCom” SRL administratorul autorizat Sergiu Bevziuc.

Tot materialele cauzei atestă că, la data de 03 martie 2014 a fost petrecută ședința de validare a creanțelor la care au fost validați 14 creditorii.

La 13 iunie 2022 lichidatorul SC „Titana-Com” SRL, Bevziuc Sergiu a prezentat raportul final cu privire la încetarea procesului de insolvabilitate față de SC „Titana-Com” SRL și a solicitat aprobarea bilanțului de lichidare a SC „Titana-Com” SRL cu dispunerea lichidării acesteia și radierea ei din Registrul Persoanelor Juridice, în modul prevăzut de art. 135 alin. (5) al Legii insolvabilității.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al SRL „Titana-Com”. S-a încetat procesul insolvabilității și procedura falimentului simplificat intentată în privința SRL „Titana-Com”, cu descărcarea debitorului de obligații, cu excepția obligației neexecutate față de BC „Banca Socială” SA în sumă de 15435845 lei. S-a dispus radierea debitorului SRL „Titana-Com”, din registrul persoanelor juridice ținut de Agenția Servicii Publice.

Nefiind de acord cu hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, la 09 decembrie 2022 avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com” a declarat apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, invocând că cererea de apel motivată o va înaintata după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată.

Urmare, prin încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-

Com” ca fiind depusă tardiv, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu circumstanțele cauzei, motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a apelului declarat de avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com”, deoarece cererea de apel a fost depusă peste termenul de 15 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 8 alin. (1) și (6) din Legea insolvenței, iar apelanta nu a solicitat repunerea cererii de apel în termen în conformitate cu art. 116 din CPC.

Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 22 noiembrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă de către avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com” tocmai la 09 decembrie 2022, pe când termenul-limită de declarare a apelului a expirat la 07 decembrie 2022 inclusiv (miercuri).

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prin cerere invocă această solicitare. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

La caz se constată, că deși apelul a fost depus de avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com” peste termenul legal de atac, totuși apelanta nu a solicitat repunerea în termen a apelului, printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din CPC, cu indicarea motivelor și prezentarea probelor întru confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal.

Or, repunerea în termenul de atac se face de către instanța de judecată doar în cazurile și în ordinea strict reglementată de art. 116 din CPC, care cert, expres și imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar *la cererea* persoanei care o solicită și cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com”, contestând hotărârea primei instanțe peste termenul de 15 de zile de la data pronunțării dispozitivului, trebuia să depună diligența și să întreprindă măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță prin depunerea unei cereri de repunere în termen a apelului, cu anexarea probelor justificative care să confirme imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul de atac prevăzut de lege, or, instanța de apel nu era în drept din oficiu să dispună acest fapt, fără ca ultima să înainteze personal această solicitare.

La acest capitol se rețin prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste

drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Nu pot fi reținute argumentele avocatului Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com” invocate în cererea de recurs precum că prima instanță a examinat cauza în absența sa. Despre emiterea hotărârii primei instanțe au aflat la 28 noiembrie 2022, când a verificat portalul instanțelor judecătorești, iar la 09 decembrie 2022 a depus cererea de apel. Respectiv, termenul de 15 de zile pentru depunerea apelului urmează să fie calculat începând cu 29 noiembrie 2022, când i s-a comunicat actul judecătoresc.

Or, avocatul Elena Organ, în interesele SRL „Titana-Com” a cunoscut despre derularea procesului de insolvență intentat în privința debitorului SRL „Titana-Com”.

Dat fiind cele relatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În virtutea art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Organ Elena, în interesele SRL „Titana Com”.

Se menține încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cadrul procesului de insolvență intentat în privința SRL „Titana Com”.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic